

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2018. gada 29. novembrī*

Apelācija – Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojuši pasākumi pret Irānas Islāma Republiku – Līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana – Vispārējās tiesas veikta iekļaušanas sarakstā atcelšana – Atkārtota iekļaušana sarakstā – Iekļaušanas sarakstā pamatojums, kas saistīts ar finanšu atbalsta sniegšanu Irānas valdībai un palīdzību aizliegtu preču un tehnoloģiju iegādē – Piemērojamība – Naftas un gāzes nozares projektu finansēšana – Pierādījumu elementi, kas datēti ar agrāku datumu nekā pirmā iekļaušana sarakstā – Pirms pirmās iekļaušanas sarakstā zināmi fakti – LESD 266. pants – *Res judicata* spēks – Piemērojamība – Efektīva tiesību aizsardzība tiesā

Lietā C-248/17 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2017. gada 11. maijā iesniedza

Bank Tejarat, Teherāna (Irāna), ko pārstāv *S. Zaiwalla*, *P. Reddy* un *A. Meskarian*, *solicitors*, *M. Brindle*, QC, *T. Otty*, QC, kā arī *R. Blakeley*, *barrister*,

prasītāja,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *J. Kneale* un *M. Bishop*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: septītās palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], kurš pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus (referents), tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurģs [*C. Lycourgos*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerālvokāts: E. Tančevs [*E. Tanchev*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

1. Apelācijas sūdzībā *Bank Tejarat* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2017. gada 14. marta spriedumu *Bank Tejarat/Padome* (T-346/15, nav publicēts, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2017:164), ar kuru tā noraidīja *Bank Tejarat* prasību atcelt Padomes Lēmumu (KĀDP) 2015/556 (2015. gada 7. aprīlis), ar kuru groza Padomes Lēmumu 2010/413/KĀDP, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu (OV 2015, L 92, 101. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2015/549 (2015. gada 7. aprīlis), ar ko īsteno Regulu (ES) Nr. 267/2012 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu (OV 2015, L 92, 12. lpp.), ciktāl šie tiesību akti attiecas uz *Bank Tejarat* (turpmāk tekstā – “apstrīdētie tiesību akti”).

Athilstošās tiesību normas

Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcija 1929 un Rezolūcija 2231 (2015)

2. Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2010. gada 9. jūnijā pieņēma Rezolūciju 1929 (2010) (turpmāk tekstā – “Rezolūcija 1929”), ar ko tika paplašināta to ierobežojošo pasākumu darbības joma, kuri noteikti Rezolūcijās 1737 (2006), 1747 (2007) un 1803 (2008), un ieviesti papildu ierobežojošie pasākumi pret Irānas Islāma Republiku. Šajā Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijā tostarp ir minēta “iespējama saikne starp Irānas ieņēmumiem, kas gūti no enerģētikas nozares, un ar kodolieroču izplatīšanu saistītu Irānas darbību finansēšanu”.
3. 2015. gada 14. jūlijā Irānas Islāma Republika, no vienas puses, un Vācijas Federatīvā Republika, Ķīnas Tautas Republika, Amerikas Savienotās Valstis, Krievijas Federācija, Francijas Republika un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, no otras puses, Vīnē (Austrija) pieņēma “Kopīgo visaptverošo rīcības plānu”, lai sniegtu visaptverošu ilgtermiņa risinājumu Irānas kodoljautājumā (turpmāk tekstā – “Kopīgais visaptverošais rīcības plāns”).
4. Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome 2015. gada 20. jūlijā pieņēma Rezolūciju 2231 (2015), ar kuru tā apstiprināja Kopīgo visaptverošo rīcības plānu, mudināja to pilnībā īstenot saskaņā ar tajā noteikto grafiku un paredzēja, ka darbības ir jāīsteno saskaņā ar šo plānu.

Savienības tiesības

5. Eiropadome 2010. gada 17. jūnijā aicināja Eiropas Savienības Padomi veikt pasākumus Rezolūcijā 1929 noteikto pasākumu īstenošanai, kā arī papildu pasākumus, lai sekmētu to, ka sarunās kļiedē visas arvien vēl pastāvošās bažas saistībā ar aizdomīgu tehnoloģiju izstrādi no Irānas Islāma Republikas puses, ar ko tā atbalsta savu kodolprogrammu un raķešu programmu. Šiem pasākumiem tostarp bija jāattiecas uz Irānas tirdzniecības nozari, finanšu nozari, transporta nozari un svarīgākajiem naftas un gāzes rūpniecības sektoriem.
6. 2010. gada 26. jūlijā Eiropas Savienības Padome pieņēma Lēmumu 2010/413/KĀDP, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Kopējo nostāju 2007/140/KĀDP (OV 2010, L 195, 39. lpp.), kura II pielikumā ir uzskaitīti to personu un vienību vārdi un nosaukumi, kuru aktīvi tiek iesaldēti. Minētā lēmuma 22. apsvērumā ir izdarīta atsauce uz Rezolūciju 1929 un teikts, ka šajā rezolūcijā ir norādīts uz iespējamo saikni starp Irānas Islāma Republikas enerģētikas nozarē gūtajiem ieņēmumiem un finansējumu tās kodoldarbībām, kas rada kodolieroču izplatīšanas risku.
7. 2010. gada 25. oktobrī Padome pieņēma Regulu (ES) Nr. 961/2010, ar ko paredz ierobežojošus pasākumus pret Irānu un atceļ Regulu (EK) Nr. 423/2007 (OV 2010, L 281, 1. lpp.), lai nodrošinātu Lēmumā 2010/413 paredzēto ierobežojošo pasākumu īstenošanu Eiropas Savienībā.

- 8 Padome 2012. gada 23. janvārī pieņēma Lēmumu 2012/35/KĀDP, ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV 2012, L 19, 22. lpp.). Saskaņā ar šī lēmuma 13. apsvērumu līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana būtu jāpiemēro vēl citām personām un vienībām, kas sniedz atbalstu Irānas valdībai, radot tai iespēju veikt ar kodolieroču izplatīšanu saistītas darbības vai kodolieroču nogādes sistēmu izstrādi, it īpaši personām un vienībām, kas sniedz finansiālu, loģistikas vai materiālu atbalstu Irānas valdībai.
- 9 Ar minēto lēmumu tika grozīts Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punkta b) apakšpunkts un pievienots c) apakšpunkts, kuros paredzēta turpmāk uzskaitīto personu un vienību īpašumā esošo līdzekļu iesaldēšana:
- “b) personas un struktūras, uz ko neattiecas I pielikums un kas ir iesaistītas Irānas aizdomīgu kodoldarbību izplatīšanā vai kodolieroču piegādes sistēmu izstrādē, ir tieši saistītas ar to vai atbalsta to, tostarp iesaistoties aizliegtu priekšmetu, preču, iekārtu, materiālu un tehnoloģiju iepirkšanā [..], kā uzskaitīts II pielikumā;
- c) citas I pielikumā neietvertas personas un struktūras, kas sniedz atbalstu Irānas valdībai, un ar tām saistītas personas un struktūras, kā uzskaitīts II pielikumā”.
- 10 2012. gada 23. martā Padome pieņēma Regulu (ES) Nr. 267/2012 par ierobežojošiem pasākumiem pret Irānu un Regulas Nr. 961/2010 atcelšanu (OV 2012, L 88, 1. lpp.), ar kuru Eiropas Savienībā tiek īstenoti Lēmumā 2012/35 paredzētie ierobežojošie pasākumi.
- 11 Šīs regulas 23. panta 2. punktā ir paredzēta to minētās regulas IX pielikumā uzskaitīto personu, vienību un struktūru līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana, kas saskaņā ar Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu ir apzinātas kā tādas, kas:
- “a) piedalās ar kodolieroču izplatīšanu saistītās Irānas darbībās vai Irānas veiktā kodolieroču piegādes sistēmu izstrādē, ir tieši saistītas ar tām vai sniedz tām atbalstu, tostarp iesaistoties aizliegtu preču un tehnoloģiju iepirkumos, vai ir apzinātas kā tādas, kas pieder šādai personai, vienībai vai struktūrai vai ko tās kontrolē, tostarp ar nelikumīgiem līdzekļiem, vai kas rīkojas to vārdā vai uzdevumā;
- [..]
- d) ir citas personas, vienības vai struktūras, kas sniedz atbalstu, piemēram, materiālu atbalstu, loģistikas vai finansiālu atbalstu, Irānas valdībai, un personas un vienības, kas ir saistītas ar tām”.
- 12 Ar Padomes Lēmumu 2012/635/KĀDP (2012. gada 15. oktobris), ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV 2012, L 282, 58. lpp., un kļūdu labojums OV 2013, L 251, 33. lpp.), Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punkta c) apakšpunkta redakcija tika grozīta šādi:
- “citas I pielikumā neietvertas personas un struktūras, kas sniedz atbalstu Irānas valdībai, un vienības, kuras ir to īpašumā vai kontrolē, vai ar tām saistītas personas un struktūras, kā uzskaitīts II pielikumā”.
- 13 Ar Regulu (ES) Nr. 1263/2012 (2012. gada 21. decembris), ar ko groza Regulu Nr. 267/2012 (OV 2012, L 356, 34. lpp.), Padome grozīja pēdējās minētās regulas 23. panta 2. punkta d) apakšpunkta redakciju šādi:
- “ir citas personas, vienības vai struktūras, kas Irānas valdībai sniedz atbalstu, piemēram, materiālu atbalstu, loģistikas vai finansiālu atbalstu, un vienības, ko tās kontrolē, vai personas un vienības, kas ir saistītas ar tām”.

Tiesvedības priekšvēsture

- 14 Prasītāja *Bank Tejarat* ir Irānas banka.
- 15 2012. gada 23. janvārī Padome ar Lēmumu 2012/35 un Īstenošanas regulu (ES) Nr. 54/2012 (2012. gada 23. janvāris), ar ko īsteno Regulu Nr. 961/2010 (OV 2012, L 19, 1. lpp.), iekļāva prasītājas nosaukumu to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, un kas ir ietverts attiecīgi Lēmuma 2010/413 II pielikumā un Regulas Nr. 961/2010 VIII pielikumā. Pamatojums tās iekļaušanai minētajos sarakstos bija identisks un formulēts šādi:

“*Bank Tejarat* ir valsts īpašumā. Tā ir tieši sekmējusi Irānas kodoldarbības centienus. Piemēram, 2011. gadā *Bank Tejarat* sekmēja desmitiem miljonu dolāru pārvietošanu, atbalstot ANO melnajā sarakstā iekļautās Irānas Atomenerģijas organizācijas centienus iegūt urāna koncentrāta pulveri (*yellowcake*). Irānas Atomenerģijas organizācija (AEOI) ir Irānas galvenā pētniecības un kodoltehnoloģiju izstrādes organizācija, un tā pārvalda skaldmateriālu ražošanas programmas.

Bank Tejarat ir arī palīdzējusi sarakstos iekļautām Irānas bankām apiet starptautiskās sankcijas, piemēram, darbojoties lietās, kurās iesaistīti ANO sarakstos iekļautie *Shahid Hemmat Industrial Group* aizseguzņēmumi.

Iepriekšējos gados *Bank Tejarat* ir sniegusi finansiālus pakalpojumus ES sarakstā iekļautajai *Bank Mellat* un *Export Development Bank of Iran (EDBI)*, un līdz ar to tā ir atbalstījusi Irānas Revolucionāro gvardu korpusa pakļautās un meitasstruktūras, ANO sarakstā iekļauto Aizsardzības rūpniecības organizāciju un ANO sarakstā iekļauto *MODAFL*.”

- 16 Ar Regulu Nr. 267/2012 prasītājas nosaukums 2012. gada 23. martā tika iekļauts šīs regulas IX pielikumā ietvertajā sarakstā, balstoties uz to pašu pamatojumu.
- 17 Ar Padomes Lēmumu 2012/457/KĀDP (2012. gada 2. augusts), ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV 2012, L 208, 18. lpp.), un ar Padomes Īstenošanas regulu (ES) Nr. 709/2012 (2012. gada 2. augusts), ar kuru īsteno Regulu Nr. 267/2012 (OV 2012, L 208, 2. lpp., un kļūdu labojums OV 2013, L 41, 14. lpp.), tika grozīts pamatojums prasītājas iekļaušanai to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, precizējot, ka “*Bank Tejarat* ir daļēji valsts īpašumā”, savukārt pārējā pamatojuma daļa palika nemainīga.
- 18 Ar 2015. gada 22. janvāra spriedumu *Bank Tejarat*/Padome (T-176/12, EU:T:2015:43) Vispārējā tiesa atcēla Lēmumu 2012/35, Īstenošanas regulu Nr. 54/2012, Regulu Nr. 267/2012 un Īstenošanas regulu Nr. 709/2012 daļā, kurā šie tiesību akti attiecās uz prasītāju, pamatojoties uz to, ka Padome nebija pierādījusi, ka prasītāja ir sniegusi atbalstu kodolieroču izplatīšanā un palīdzējusi citām personām un vienībām pārkāpt uz tām attiecinātos ierobežojošos pasākumus vai tos apiet. Par šo spriedumu apelācijas sūdzība netika iesniegta.
- 19 2015. gada 7. aprīlī Padome ar apstrīdētajiem tiesību aktiem atkārtoti iekļāva prasītājas nosaukumu, pirmkārt, to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, kas ir ietverts Lēmuma 2010/413 II pielikumā, un, otrkārt, sarakstā, kas ir ietverts Regulas Nr. 267/2012 IX pielikumā (turpmāk tekstā – “strīdīgie saraksti”), balstoties uz šādu pamatojumu:

“*Bank Tejarat* sniedz ievērojamu atbalstu Irānas valdībai, piedāvājot finanšu resursus un finanšu pakalpojumus naftas un gāzes atradņu projektiem. Naftas un gāzes nozare ir nozīmīgs Irānas valdības finansējuma avots, un vairākus *Bank Tejarat* finansētos projektus īsteno Irānas valdības īpašumā esošo vai kontrolēto vienību meitasuzņēmumi. Turklāt *Bank Tejarat* joprojām daļēji pieder Irānas valdībai un ir cieši saistīta ar to, un attiecīgā valdība tādējādi var ietekmēt *Bank Tejarat* lēmumus, tostarp tās iesaisti tādu projektu finansēšanā, ko Irānas valdība uzskata par lielu prioritāti.

Turklāt, tā kā *Bank Tejarat* nodrošina finansējumu dažādiem jēlnaftas ieguves un pārstrādes projektiem, kuru īstenošanai nepieciešams iegādāties svarīgākās iekārtas un tehnoloģijas tajās nozarēs, kur šādu iekārtu un tehnoloģiju piegāde izmantošanai Irānā ir aizliegta, *Bank Tejarat* var identificēt kā tādu, kas iesaistīta aizliegtu preču un tehnoloģiju iepirkšanā.”

- 20 Padome, īstenojot Kopīgo visaptverošo rīcības plānu, 2015. gada 18. oktobrī pieņēma, pirmkārt, Lēmumu (KĀDP) 2015/1863, ar kuru groza Lēmumu 2010/413 (OV 2015, L 274, 174. lpp.), ar ko attiecībā uz prasītāju tika apturēti Lēmumā 2010/413 paredzētie ierobežojošie pasākumi, kā arī, otrkārt, Īstenošanas regulu (ES) 2015/1862, ar ko īsteno Regulu Nr. 267/2012 (OV 2015, L 274, 161. lpp.), ar kuru prasītājas nosaukums tika svītrots no šīs pēdējās minētās regulas IX pielikumā ietvertā saraksta.
- 21 Atbilstoši attiecīgi Padomes Lēmumam (KĀDP) 2016/37 (2016. gada 16. janvāris) par datumu, no kura piemēro Lēmumu 2015/1863 (OV 2016, L 11 I, 1. lpp.), un informācijai par datumu, no kura piemēro Padomes Regulu (ES) 2015/1861, ar ko groza Regulu Nr. 267/2012 un Īstenošanas regulu 2015/1862 (OV 2016, C 15 I, 1. lpp.), Lēmums 2015/1863 un Īstenošanas regula 2015/1862 ir piemērojami no 2016. gada 16. janvāra.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 22 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 18. jūnijā, prasītāja cēla prasību atcelt apstrīdētos tiesību aktus, izvirzot septiņus pamatus, kas attiecas uz, pirmkārt, LESD 266. panta pārkāpumu, otrkārt, procedūras nepareizu izmantošanu, kā arī *res judicata* spēka principa, tiesiskās drošības principa un tiesas nolēmumu galīgā rakstura pārkāpumu, treškārt, efektivitātes principa un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. panta un Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 6. un 13. panta pārkāpumu, ceturtkārt, pilnvaru nepareizu izmantošanu un labas pārvaldības principa pārkāpumu, piektkārt, prasītājas pamattiesību, tostarp tiesību uz īpašumu un tiesību uz reputācijas aizsardzību pārkāpumu, sestkārt, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un, septītkārt, acīmredzamu kļūdu vērtējumā.
- 23 Vispārējā tiesa noraidīja katru no šiem pamatiem un līdz ar to arī prasību kopumā.

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

- 24 Prasītāja lūdz Tiesu:
- apmierināt apelācijas sūdzību un atcelt abus pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas punktus;
 - apmierināt prasību, kas vērsta pret tās atkārtoto iekļaušanu sarakstā;
 - atcelt apstrīdētos tiesību aktus, ciktāl tie attiecas uz prasītāju, un
 - piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus apelācijas instancē un procesā Vispārējā tiesā.
- 25 Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:
- apelācijas sūdzību noraidīt kā nepieņemamu vai kā nepamatotu;
 - pakārtoti – ja Tiesa nolemtu atcelt pārsūdzēto spriedumu un pati pieņemt galīgo nolēmumu – noraidīt prasību par apstrīdēto tiesību aktu atcelšanu, un

– piespriet *Bank Tejarat* atlidzināt tiesāšanās izdevumus apelācijas instancē.

Par apelācijas sūdzību

Par apelācijas sūdzības pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

- 26 Padome norāda, ka prasītājam nav intereses šīs apelācijas sūdzības iznākumā un ka tā līdz ar to ir nepieņemama, jo ar Lēmumu 2015/1863 un Īstenošanas regulu 2015/1862 tai piemērotie ierobežojošie pasākumi ir tikuši atcelti, kā arī ar apstrīdētajiem tiesību aktiem tās reputācijai nav ticis nodarīts kaitējums.
- 27 Prasītāja apgalvo, ka tai ir interese prasīt atcelt pārsūdzēto spriedumu un apstrīdētos tiesību aktus saistībā ar prasību par zaudējumu atlīdzību, ko tā ir cēlusi Vispārējā tiesā un kas ir reģistrēta ar atsauces numuru T-37/17, kā arī panākt šo tiesību aktu atzīšanu par spēkā neesošiem un panākt noteikta veida nekompensējoša rakstura atlidzinājumu par tās reputācijai nodarīto kaitējumu.

Tiesas vērtējums

- 28 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai prasītājam ir interese iesniegt apelācijas sūdzību, ja apelācijas rezultāts var radīt labumu lietas dalībniekam, kas to ir iesniedzis (spriedums, 2011. gada 21. decembris, Francija/*People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Tiesa ir nospriedusi, ka personai vai vienībai, kuras nosaukums ir iekļauts to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi ir iesaldēti, ir atzistama vismaz morāla interese panākt šīs iekļaušanas atcelšanu, lai Savienības tiesa atzītu, ka tā nekad nav bijusi jāiekļauj šajā sarakstā, ņemot vērā sekas tās reputācijai, tostarp pēc tam, kad tās nosaukums ir svītrots no minētā saraksta vai tās aktīvu iesaldēšana ir tikusi apturēta (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 28. maijs, *Abdulrahim*/Padome un Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 70.–72. punkts; 2016. gada 8. septembris, *Iranian Offshore Engineering & Construction*/Padome, C-459/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:646, 12. punkts, kā arī 2017. gada 15. jūnijs, *Al-Faqih* u.c./Komisija, C-19/16 P, EU:C:2017:466, 36. punkts).
- 30 No tā izriet, ka prasītājam ir vismaz morāla interese prasīt atcelt tās atkārtoto iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, pat ja, pirmkārt, tās aktīvu iesaldēšana, kas izriet no šīs atkārtotās iekļaušanas sarakstā, kurš ietverts Lēmuma 2010/413 II pielikumā, ir tikusi apturēta un, otrkārt, tās nosaukums ir ticis svītrots no Regulas Nr. 267/2012 IX pielikumā ietvertā saraksta atbilstoši attiecīgi Lēmumam 2015/1863 un Īstenošanas regulai 2015/1862.
- 31 Līdz ar to apelācijas sūdzība ir pieņemama.

Par lietas būtību

- 32 *Bank Tejarat* savas apelācijas sūdzības pamatojumam ir izvirzījusi četrus pamatus.

Par pirmo un otro pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 33 Pirmajā pamatā prasītāja norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, izskatot pierādījumus, ko tā ir iesniegusi, lai apstrīdētu tās atkārtotās iekļaušanas strīdīgajos sarakstos pamatojumu, it īpaši pārsūdzētā sprieduma 84.–86. punktā nepiešķirot pietiekamu svaru tās vadītāja sniegtajām liecībām. To darot, Vispārējā tiesa esot sagrozījusi pierādījumu elementus un radījusi prasītājam neizpildāmu pierādīšanas pienākumu, tādējādi padarot procedūru par negodīgu.
- 34 Otrajā pamatā, kurš attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 83.–114. punktu, prasītāja apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi iesniegtos pierādījumu elementus, kuriem bija skaidra nozīme, un ir apvērsusi pierādīšanas pienākumu, nosakot tai šo pienākumu un prasot tai iesniegt attaisnojošus pierādījumus. Līdz ar to Vispārējā tiesa neesot ņēmusi vērā izšķirošos pierādījumus, proti, prasītājas vadītāja sniegto liecību, un ir devusi priekšroku Padomes iesniegtajiem neprecīzajiem un selektīvajiem presē publicētajiem rakstiem, daži no kuriem, ko sagatavojusi Irānas Naftas ministrija, esot bijusi propaganda. Vispārējā tiesa tādējādi esot kļūdaini balstījusies uz Irānas valdības mazākuma dalību prasītājas kapitālā. Līdz ar to Vispārējā tiesa nav pilnīgi un rūpīgi izvērtējusi Padomes iesniegtos pierādījumu elementus.
- 35 Padome apgalvo, ka pirmais pamats nav pamatots. Saistībā ar otro pamatu tā uzskata, ka prasītāja patiesībā lūdz Tiesu no jauna izvērtēt pierādījumu elementus un ka šis pamats tādējādi ir atzīstams par nepieņemamu un pakārtoti par nepamatotu.

– Tiesas vērtējums

- 36 Ar pirmo un otro pamatu, kuri ir jāapskata kopā, prasītāja būtībā apgalvo, ka, izvērtējot apstrīdētajos tiesību aktos ietverto pamatojumu un tostarp tās dalību dažādu projektu naftas un gāzes nozarē finansēšanā, Vispārējā tiesa nav ievērojusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu, kā arī ir sagrozījusi pierādījumu elementus.
- 37 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru apelācijas sūdzības gadījumā Tiesas kompetencē nav konstatēt faktus, ne – principā – izvērtēt pierādījumus, kurus Vispārējā tiesa ir izmantojusi šo faktu pamatojumam. Ja šie pierādījumi ir iegūti likumīgi un vispārējie tiesību principi un procesuālie noteikumi, kas attiecas uz pierādīšanas pienākumu un pierādījumu sniegšanu, ir ievēroti, tad tikai Vispārējai tiesai ir jāvērtē, kādu nozīmi piešķirt tai iesniegtajiem pierādījumiem. Tādējādi šis vērtējums nav tiesību jautājums, kas ir pakļaujams Tiesas pārbaudei, ja vien nav notikusi Vispārējā tiesā iesniegto pierādījumu sagrozīšana. Savukārt Tiesas pilnvaras pārbaudīt Vispārējās tiesas konstatētos faktus attiecas tostarp uz to, vai ir ievēroti noteikumi par pierādīšanas pienākumu un par pierādījumu vākšanu (spriedumi, 2017. gada 18. janvāris, *Toshiba/Komisija*, C-623/15 P, nav publicēts, EU:C:2017:21, 39. punkts, un 2018. gada 14. jūnijs, *Makhlouf/Padome*, C-458/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:441, 57. punkts).
- 38 Saistībā ar jautājumu par to, vai Vispārējā tiesa nav ievērojusi noteikumus par pierādīšanas pienākumu ierobežojošu pasākumu jomā, ir jāatgādina, ka, pārbaudot šos pasākumus, Savienības tiesām atbilstoši pilnvarām, kas tām ir piešķirtas ar Līgumiem, principā ir jānodrošina pilnīga visu Savienības tiesību aktu tiesiskuma pārbaude (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, *Komisija u.c./Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 97. punkts; 2013. gada 28. novembris, *Padome/Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 58. punkts, kā arī 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 106. punkts).
- 39 Hartas 47. pantā garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte nozīmē, ka, pārbaudot lēmuma par personas vārda iekļaušanu to personu sarakstā, kurām piemērojami ierobežojoši pasākumi, pamatā esošo iemeslu tiesiskumu, Savienības tiesai ir jānodrošina, lai šis lēmums, kam attiecībā uz šo personu ir individuāla

piemērojamība, būtu balstīts uz pietiekami drošiem faktiem. Šajā lietā tas nozīmē, ka ir jāpārbauda pamatojuma izklāstā norādītie fakti, kas ir apstrīdēto tiesību aktu pamatā, tādēļ pārbaudē tiesā nav jāizvērtē tikai norādīto iemeslu abstrakta ticamība, bet arī tas, vai ir pamatoti šie apsvērumi vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šā paša lēmuma pamatojumam (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts; 2015. gada 18. jūnijs, Ipatau/Padome, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 42. punkts, kā arī 2016. gada 18. februāris, Padome/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, 109. punkts). Turklāt tieši kompetentajai Savienības iestādei apstrīdēšanas gadījumā ir jāpierāda pret attiecīgo personu vērsto apsvērumu pamatotība, nevis šai personai ir jāiesniedz attaisnojoši pierādījumi par to, ka minētie iemesli nav pamatoti (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121. punkts, kā arī spriedums, 2013. gada 28. novembris, Padome/Fulmen un Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 66. punkts).

- 40 Šajā lietā, lai konstatētu apstrīdētajos tiesību aktos ietvertā pamatojuma pamatotību, Padome papildus dalībvalsts priekšlikumam tostarp ir iesniegusi virkni publisku dokumentu, piemēram, vairākus pārsūdzētā sprieduma 65. punktā uzskaitītos presē publicētos rakstus, kā arī prasītājas gada ziņojumu par 2014. gadu, kas minēts šī sprieduma 108. punktā. Pamatojoties uz šiem dokumentiem, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 87.–89., 107.–109., 111. un 112. punktā konkrēti izvērtēja, vai Padome ir pietiekami pamatojusi minēto pamatojumu, tai pat laikā ņemot vērā argumentus, ko prasītāja bija norādījusi tās iesniegto dokumentu pamatojumam, proti, prasītājas vadītāja sniegto liecību un vairākus iekšējos dokumentus.
- 41 Līdz ar to ir jāatzīst, ka Vispārējā tiesa ir izvērtējusi visus dokumentus un argumentus, kurus bija izvirzījusi gan Padome, gan prasītāja. Uzskatot, ka ar prasītājas iesniegtajiem pierādījumu elementiem nebija iespējams atspēkot secinājumus, kurus Padome ir izdarījusi no šiem pierādījumiem, Vispārējā tiesa nekādā ziņā nav apgrīezusi pierādīšanas pienākumu, nedz arī likusi prasītājai iesniegt attaisnojošus pierādījumus.
- 42 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 110. un 114. punktā minētais Vispārējās tiesas apgalvojums, saskaņā ar kuru Padome, nepieļaujot nedz faktu kļūdu, nedz “acīmredzamu kļūdu vērtējumā”, varēja konstatēt, ka prasītāja finansēja dažādus projektus naftas un gāzes nozarē, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 85.–109. punkta, ir balstīts uz to, ka Vispārējā tiesa ir izvērtējusi apstrīdēto tiesību aktu pamatojumā apgalvoto faktu patiesumu, kā arī uz pilnīgu pārbaudi, kas tai ir jāveic atbilstoši šī sprieduma 38. un 39. punktā minētajai judikatūrai.
- 43 Šādos apstākļos prasītājas arguments par [pierādījumu elementu] neņemšanu vērā un pierādīšanas pienākuma apgrīešanu patiesībā nozīmē, ka tiek apstrīdēts Vispārējās tiesas veiktais faktu un pierādījumu elementu, kā arī vērtības, ko tā ir piešķīrusi šiem elementiem, vērtējums. Tomēr šis vērtējums atbilstoši šī sprieduma 37. punktā minētajai judikatūrai neietilpst Tiesas pārbaudē, izņemot šo pierādījumu elementu sagrozišanas gadījumu.
- 44 Saistībā ar apgalvoto pierādījumu elementu sagrozišanu ir jāatgādina, ka šāda pierādījumu sagrozišana ir notikusi tad, ja, neizdarot atsauci uz jauniem pierādījumiem, jau esošo pierādījumu vērtējums ir acīmredzami kļūdainš. Tomēr šādai sagrozišanai ir acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem tādējādi, lai nebūtu jāveic jauna faktu un pierādījumu izvērtēšana (spriedums, 2016. gada 7. aprīlis, Akhras /Padome, C-193/15 P, EU:C:2016:219, 68. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt, ja prasītājs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi pierādījumus, tam ir precīzi jānorāda elementi, kurus Vispārējā tiesa ir sagrozījusi, un jāpierāda kļūdas analizē, kuru dēļ tā vērtējumā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi šo sagrozišanu (spriedumi, 2015. gada 3. decembris, Itālija/Komisija, C-280/14 P, EU:C:2015:792, 52. punkts, un 2017. gada 19. oktobris, Yanukovych/Padome, C-598/16 P, nav publicēts, EU:C:2017:786, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 45 Šajā lietā saistībā ar konstatējumiem par prasītājas vadītāja sniegto liecību, kas ir ietverti pārsūdzētā sprieduma 83.–86. punktā, kā arī konstatējumiem, kas ir balstīti uz šo liecību, ir jānorāda, ka prasītāja nekādi nav pierādījusi, ka šie konstatējumi ir uzskatāmi par Vispārējās tiesas pieļautu kļūdu analizē, kas būtu izraisījusi pierādījumu sagrozīšanu. Turklāt no pārsūdzētā sprieduma 88. un 89. punktā minētajiem presē publicētajiem rakstiem, nedz arī no pārsūdzētā sprieduma 91.–112. punktā ietvertajiem Vispārējās tiesas faktu konstatējumiem acīmredzami neizriet nekāda pierādījumu sagrozīšana. Tieši pretēji – šie konstatējumi parāda, ka Vispārējā tiesa ir ņēmusi vērā prasītājas vadītāja liecību, vienlaicīgi precizējot iemeslus, kuru dēļ ar šo liecību, kam ir atzīstama tikai niecīga pierādījumu vērtība, nav iespējams atspēkot pārsūdzētā sprieduma 89. punktā izklāstīto secinājumu, kurš ir balstīts uz Padomes iesniegtajiem dokumentiem.
- 46 Prasītāja arī liek noprast, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi minēto liecību, uzskatīdama, ka to nevar kvalificēt kā atšķirīgu un neatkarīgu no prasītājas liecības un ka tai ir tikai niecīga pierādījumu vērtība, jo tā ir tikusi sniegta pēc prasītājas lūguma pirmajā instancē celtās prasības vajadzībām, un ka to ir sniegusi persona, kura pilda prasītājas vadītāja pienākumus. Šī apgalvojuma mērķis ir nevis konstatēt pierādījumu elementa sagrozīšanu, bet gan apstrīdēt Vispārējās tiesas veikto faktu un pierādījumu vērtējumu, kas apelācijas tiesvedības stadijā nav pieļaujams.
- 47 Tādējādi pirmais un otrais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 48 Ar trešo pamatu, kas sastāv no divām daļām, prasītāja apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini nospriedusi, ka apstrīdētais pamatojums, kas ir bijis tās atkārtotās iekļaušanas strīdīgajos sarakstos pamatā, pat ja to varētu uzskatīt par pierādītu, atbilst iekļaušanas sarakstā kritērijiem.
- 49 Pirmajā daļā prasītāja apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 128. un 129. punktā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatīdama, ka prasītāja sniedz tiešu finanšu atbalstu Irānas valdībai un ka līdz ar to ir izpildīts Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punkta c) apakšpunktā un Regulas Nr. 267/2012 23. panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzētais kritērijs, atbilstoši kuram ir nepieciešama šāda atbalsta pastāvēšana. Padomes izvirzītie apgalvojumi labākajā gadījumā esot pauduši to, ka runa ir par netiešu finanšu atbalstu, jo prasītājai tika inkriminēta finanšu līdzekļu nodrošināšana un ar attīstības projektiem naftas un gāzes nozarē saistītu pakalpojumu finansēšana, dažus no kuriem bija īstenojuši Irānas valdības kontrolētu vienību meitasuzņēmumi.
- 50 Otrajā daļā prasītāja apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 133. punktā nolemjot, ka prasītāja ir tieši piedalījusies aizliegto preču un tehnoloģiju iegādē un ka Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punkta b) apakšpunktā un Regulas Nr. 267/2012 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais kritērijs ir izpildīts, lai gan tā nekādi nebija piedalījusies šo preču vai tehnoloģiju iegādē.
- 51 Padome apgalvo, ka trešais pamats nav pamatots. Prasītāja saistībā ar kritēriju par Irānas valdībai sniegto finanšu atbalstu kļūdaini uzskatot, ka tikai tiešs atbalsts ļautu pamatot vienības iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, tostarp ņemot vērā Lēmumā 2010/413 un Regulā Nr. 267/2012 izvirzīto mērķi. Runājot par kritēriju, kas saistīts ar aizliegtu preču un tehnoloģiju iegādi, tam esot nepieciešama tikai personas vai vienības līdzdalība šajā iegādē.

– Tiesas vērtējums

- 52 Saistībā ar trešā pamata pirmo daļu ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 122. punktā ir pamatoti atgādinājusi, ka Lēmuma 2010/413, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2012/635, 20. panta 1. punkta c) apakšpunktā un Regulas Nr. 267/2012, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1263/2012, 23. panta 2. punkta d) apakšpunktā ietvertais kritērijs par atbalsta sniegšanu Irānas valdībai ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz konkrētās personas vai vienības pašas veiktajām darbībām, kuras, pat ja tām pašām par sevi nav nekādas tiešas vai netiešas saiknes ar kodolieroču izplatīšanu, tomēr var to veicināt, sniedzot Irānas valdībai saimnieciskos resursus vai materiālas, finansiālas vai loģistikas iespējas, kas ļauj tai turpināt veikt izplatīšanas darbības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2016. gada 1. marts, *National Iranian Oil Company*/Padome, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 80. un 81. punkts, kā arī 2016. gada 7. aprīlis, *Central Bank of Iran*/Padome, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 44. punkts).
- 53 Kā izriet no 2016. gada 1. marta sprieduma *National Iranian Oil Company*/Padome (C-440/14 P, EU:C:2016:128) 81. un 82. punkta, šajā kritērijā ir ņemta vērā “iespējamā saikne starp Irānas ieņēmumiem, kas gūti no enerģētikas nozares, un ar kodolieroču izplatīšanu saistītu Irānas darbību finansēšanu”, kura tostarp ir atzīmēta Rezolūcijā 1929 un Lēmuma 2010/413 22. apsvērumā, kas ir vērsti pret Irānas kodolprogrammas finansēšanu no Irānas valdības puses. Saikni starp enerģētikas nozari un kodolieroču izplatīšanu tādējādi ir konstatējis pats Savienības likumdevējs.
- 54 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka šis kritērijs, skatot to Padomes izvirzīto mērķu gaismā, attiecas uz atbalsta Irānas valdībai formām, kuras to kvantitatīvā un kvalitatīvā nozīmīguma dēļ sekmē Irānas kodoldarbību turpināšanos (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 1. marts, *National Iranian Oil Company*/Padome, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 83. punkts, un rīkojumu, 2017. gada 4. aprīlis, *Sharif University of Technology*/Padome, C-385/16 P, nav publicēts, EU:C:2017:258, 64. punkts).
- 55 Šādos apstākļos, ņemot vērā šī sprieduma 52. punktā atgādināto mērķi, jautājums ir par to, vai attiecīgās personas vai vienības pašas veiktā darbība tās kvalitatīvā vai kvantitatīvā nozīmīguma dēļ var veicināt kodolieroču izplatīšanu, sniedzot Irānas valdībai saimnieciskos resursus vai materiālas, finansiālas vai loģistikas iespējas, kas ļauj tai turpināt veikt izplatīšanas darbības.
- 56 Šajā lietā, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 125.–128. punkta, Vispārējā tiesa, pamatojoties uz fakti konstatējumiem, ir norādījusi, ka prasītāja ir piedalījies vairāku liela apmēra projektu finansēšanā naftas un gāzes nozarē Irānā, kuru mērķis bija atjaunot atsevišķus rūpnieciskos kompleksus vai izveidot jaunus, no kuriem daži ievērojami palielinātu jēlnaftas ieguves un pārstrādes šajos rūpnieciskajos kompleksos jaudu, un tātad arī Irānas Islāma Republikas jaudu šajā jomā. Prasītāja Vispārējā tiesā nav apstrīdējusi šīs līdzdalības kvantitatīvo nozīmīgumu.
- 57 No tā izriet, ka, ņemot vērā prasītājas finanšu darbību, kas ietvēra liela apmēra projektu finansēšanu nozarē, kurā atbilstoši piemērojamajam tiesiskajam regulējumam ir konstatēta saikne ar kodolieroču izplatīšanu, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka prasītāja ir sniegusi atbalstu Irānas valdībai, un tādēļ ir izpildīts Lēmuma 2010/413, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2012/635, 20. panta 1. punkta c) apakšpunktā un Regulas Nr. 267/2012, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1263/2012, 23. panta 2. punkta d) apakšpunktā ietvertais kritērijs. Tādējādi jautājumam par to, vai šāds atbalsts ir kvalificējams kā tiešs vai netiešs atbalsts, šajā lietā nav nozīmes.
- 58 Šādos apstākļos, tā kā ar apstrīdētajiem tiesību aktiem prasītājas nosaukums tika atkārtoti iekļauts strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz to, ka tā sniedz atbalstu Irānas valdībai, pārsūdzētā sprieduma rezolutīvā daļa ir atzīstama par pamatotu.

- 59 Saistībā ar trešā apelācijas sūdzības pamata otro daļu ir jānorāda, ka tās mērķis ir pierādīt, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatīdama, ka iekļaušanas sarakstā pamatojums, saskaņā ar kuru var uzskatīt, ka prasītāja ir piedalījusies aizliegtu preču un tehnoloģiju iegādē, atbilst Lēmuma 2010/413 20. panta 1. punkta b) apakšpunktā un Regulas Nr. 267/2012 23. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētajam kritērijam.
- 60 Saskaņā ar Tiesas judikatūru attiecībā uz lēmuma, ar kuru ir noteikti ierobežojoši pasākumi, tiesiskuma pārbaudi, ņemot vērā to preventīvo raksturu, ja Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no minētajiem iemesliem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie minētie iemesli tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (spriedums, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 61 Šajā ziņā, kā izriet no šī sprieduma 58. punkta, tā kā pārsūdzētā sprieduma rezolutīvā daļa ir atzīstama par pamatotu, ciktāl prasītājas nosaukums ar apstrīdētajiem tiesību aktiem ir ticis atkārtoti iekļauts strīdīgajos sarakstos, pamatojoties uz to, ka tā ir sniegusi atbalstu Irānas valdībai, Vispārējās tiesas kļūda saistībā ar pamatojumu, kas saistīts ar aizliegtu preču un tehnoloģiju iegādi, ja to uzskatītu par pierādītu, nevar izraisīt apstrīdēto tiesību aktu atcelšanu, tādēļ trešā apelācijas sūdzības pamata otrā daļa ir jānoraida kā neiedarbīga.
- 62 Ņemot vērā iepriekš minēto, apelācijas sūdzības trešais pamats ir jānoraida.

Par ceturto pamatu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 63 Ceturtajā pamatā prasītāja norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospiežot, ka Padome varēja pieņemt lēmumu par atkārtotu iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, balstoties uz pamatojumu, kas saistīts ar agrāku rīcību, nevis ar jaunu vai jaunatklātu rīcību, jo uz šo pamatojumu bija iespējams un vajadzēja atsaukties prasītājas pirmās iekļaušanas sarakstā laikā. Atkārtoti iekļaujot personu vai vienību to personu un vienību sarakstā, uz kurām ir attiecināmi ierobežojoši pasākumi, Padome nevarot tikai grozīt pamatojumu, kas ir bijis pamatā personas vai vienības sākotnējai iekļaušanai šādos sarakstos. Vispārējā tiesa, it īpaši pārsūdzētā sprieduma 31., 32., 36.–40., 45., 47. un 145. punktā, tādējādi esot kļūdaini atzinusi, ka Padome nav pārkāpusi LESD 266. pantu, kā arī *res judicata* spēka, tiesiskās drošības un tiesas nolēmumu galīgā rakstura principus, nedz arī tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un efektivitātes principu, Hartas 47. pantā un ECPAK 6. un 13. pantā piešķirtās tiesības, kā arī prasītājas tiesības uz labu pārvaldību.
- 64 Prasītāja piebilst, ka ar tās atkārtoto iekļaušanu strīdīgajos sarakstos pretēji LESD 266. pantam ir tikusi aizstāta sākotnējā iekļaušana sarakstā, kas ir pretrunā Vispārējās tiesas nospriestajam. Turklāt Vispārējai tiesai esot bijis jākonstatē, ka ar Padomes rīcību ir ticis apiets 2015. gada 22. janvāra spriedums *Bank Tejarat*/Padome (T-176/12, EU:T:2015:43) un tam ir tikusi atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība, padarot prasību atcelt tiesību aktu par neefektīvu un veltīgu praksē, un tādu, kas ir uzskatāma par procedūras ļaunprātīgu izmantošanu. Prasītāja arī apgalvo, ka pretēji Hartas 41. pantam tās situācija nav izvērtēta objektīvi, taisnīgi un saprātīgā termiņā, jo atkārtotas iekļaušanas sarakstā procedūru nevar nodalīt no pirms tās veiktās iekļaušanas sarakstā. Prasītāja visbeidzot norāda – tā kā šīs tiesības un principi nav ievēroti, ar tās atkārtoto iekļaušanu sarakstā ir pārkāptas tās pamattiesības, it īpaši tās tiesības uz īpašumu, kā arī samērīguma princips.

- 65 Padome, tieši pretēji, uzskata, ka prasītājas sākotnējās iekļaušanas sarakstā laikā tai nebija jānorāda visi iekļaušanas sarakstā kritēriji un iespējamais pamatojums un ka pēc sprieduma, ar kuru atcelts lēmums par sākotnējo iekļaušanu sarakstā, atcelšanas tā var pieņemt lēmumu par atkārtotu iekļaušanu sarakstā, ar nosacījumu, ka šajā jaunajā lēmumā netiek pieļautas tās pašas saturiskās vai procesuālās nepilnības kā minētajā spriedumā konstatētās.

– Tiesas vērtējums

- 66 Ceturtajā apelācijas sūdzības pamatā dažādu Savienības tiesību principu un pamattiesību pārkāpums, uz kuru ir norādījusi prasītāja, būtībā ir balstīts uz argumentu, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatīdama, ka vienība, kura ir panākusi attiecībā uz to noteikto ierobežojošo pasākumu atcelšanu, var tikt atkārtoti iekļauta to vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, ja jaunajā pamatojuma izklāstā ietvertie apgalvojumi nav saistīti ar jaunu vai jaunatklātu rīcību un tādējādi bija jāizvirza šīs vienības pirmās iekļaušanas sarakstā laikā.
- 67 Vispirms – saskaņā ar LESD 266. pantu iestādei, kuras pieņemtais akts ir atcelts, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu šo aktu atceļošo spriedumu.
- 68 Saskaņā ar šo tiesību normu gadījumā, kad tiesību akts tiek atcelts vai atzīts par spēkā neesošu, iestādēm, kuras ir pieņēmušas šo aktu, ir vienīgi pienākums veikt no šī sprieduma izrietošos pasākumus. Līdz ar to iestādēm ir plaša novērtējuma brīvība, lemjot par īstenojamajiem līdzekļiem, lai novērstu konstatēto prettiesiskumu, ievērojot to, ka šiem līdzekļiem ir jābūt saderīgiem ar lietā aplūkotā sprieduma rezolutīvo daļu un tai vajadzīgo pamatojumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2016. gada 28. janvāris, *CM Eurologistik* un *GLS*, C-283/14 un C-284/14, EU:C:2016:57, 75. un 76. punkts, kā arī 2018. gada 15. marts, *Deichmann*, C-256/16, EU:C:2018:187, 87. punkts).
- 69 Paturot to prātā, LESD 266. pants pats par sevi nesniedz atbildi uz to, vai Padome var veikt atkārtotu iekļaušanu sarakstā, balstoties uz pamatojumu, kas nav atceltajos tiesību aktos ietvertais pamatojums. Turpreti šis jautājums, kam nepieciešams noteikt, vai ar atceļošo spriedumu tiek ierobežota Padomes iespēja pieņemt aktus par atkārtotu iekļaušanu sarakstā, var tikt izvērtēts, ņemot vērā *res judicata* principu.
- 70 Saistībā ar šo principu ir jāatgādina, ka Savienības tiesu pasludinātiem atceļošiem spriedumiem, tiklīdz tie ir kļuvuši par galīgiem, ir *res judicata* absolūtais spēks. Tas attiecas ne tikai uz atceļošā tiesas sprieduma rezolutīvo daļu, bet arī uz motīviem, kuri veido rezolutīvās daļas nepieciešamo pamatojumu un tāpēc nav no tās atdalāmi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 15. novembris, *Al-Aqsa*/Padome un *Nīderlande/Al-Aqsa*, C-539/10 P un C-550/10 P, EU:C:2012:711, 49. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 71 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru *res judicata* spēks attiecas tikai uz faktu un tiesību jautājumiem, kas faktiski vai obligāti ir tikuši izlemti tiesas nolēmumā (spriedumi, 2011. gada 29. marts, *ThyssenKrupp Nirosta*/Komisija, C-352/09 P, EU:C:2011:191, 123. punkts, kā arī 2017. gada 13. septembris, *Pappalardo* u.c./Komisija, C-350/16 P, EU:C:2017:672, 37. punkts).
- 72 Šajā lietā 2015. gada 22. janvāra spriedumā *Bank Tejarat*/Padome (T-176/12, EU:T:2015:43) Vispārējā tiesa atcēla prasītājas sākotnējo iekļaušanu sarakstā, minētā sprieduma 60. punktā atzīstot, ka ar Padomes izvirzītajiem apgalvojumiem nevar pamatot to, ka prasītāja ir sniegusi atbalstu kodolieroču izplatīšanā vai palīdzējusi citām personām un vienībām pārkāpt uz tām attiecinātos ierobežojošos pasākumus vai tos apiet. Tiesvedībā, kurā tika taisīts minētais spriedums, kā tas izriet no šī sprieduma 40. un 41. punkta, Padome, lai pierādītu uz prasītāju attiecināto ierobežojošo pasākumu pamatotību, papildus dalībvalsts priekšlikumam bija iesniegusi tikai prasītājas iesniegtu vēstuli un tās pielikumu.

- 73 Līdz ar to tieši to pierādījumu elementu nepietiekamības dēļ, kurus Padome bija sniegusi, lai pamatotu Padomes tiesību aktu faktisko pamatu, tie ar minēto spriedumu tika atcelti. No šāda konstatējuma, kam saskaņā ar šī sprieduma 71. punktā minēto judikatūru piemīt *res judicata* spēks, nevar secināt, ka Padome turpinājumā nevarēja izmantot citus pierādījumu elementus, kas apstiprinātu izvirzītā pamatojuma patiesīgumu, vai ka tā vispār nevarētu pierādīt, ka prasītāja sniedz atbalstu kodolieroču izplatīšanā vai palīdz citām personām un vienībām pārkāpt uz tām attiecinātos ierobežojošos pasākumus vai tos apiet.
- 74 Jākonstatē, ka ar apstrīdētajiem tiesību aktiem veiktā prasītājas atkārtotā iekļaušana strīdīgajos sarakstos ir balstīta uz tādiem iekļaušanas sarakstā kritērijiem, kas atšķiras no kritērijiem, kuri bija pamatā tās sākotnējai iekļaušanai sarakstā, kas tika atcelta ar 2015. gada 22. janvāra spriedumu *Bank Tejarat/Padome* (T-176/12, EU:T:2015:43), un tāpat, kā pārsūdzētā sprieduma 36. punktā ir nospriedusi Vispārējā tiesa – uz atšķirīgu juridisko pamatu. Turklāt apstrīdētajos tiesību aktos, kā arī pirms prasītājas sākotnējās iekļaušanas sarakstā pieņemtajos tiesību aktos ietvertais pamatojuma izklāsts, kā arī Vispārējai tiesai iesniegtie pierādījumu elementi ir atšķirīgi.
- 75 Prasītāja tomēr norāda – tā kā faktiskie apstākļi, ar kuriem Padome ir pamatojusi savu lēmumu par prasītājas atkārtotu iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, bija jau pieejami tās sākotnējās iekļaušanas sarakstā laikā, Padomei bija pienākums izmantot visus tās rīcībā esošos pierādījumu elementus un juridisko kvalifikāciju, ar ko varētu pamatot ierobežojošo pasākumu piemērošanu prasītājai minētās pirmās iekļaušanas sarakstā laikā.
- 76 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka šis iebildums nedrīkst radīt situāciju, kad tiek konstatēts *res judicata* spēka principa pārkāpums, jo, tā kā tiek pieņemts, ka nolēmumā, kuram ir *res judicata* spēks, nav ņemti vērā minētie apstākļi un juridiskā kvalifikācija, tie nevar tikt uzskatīti par faktu un tiesību jautājumiem, kas faktiski vai obligāti ir izskatīti minētajā nolēmumā šī sprieduma 71. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 77 No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, ir nospriedusi, ka Padome, pieņemot apstrīdētos tiesību aktus, balstoties uz pamatojumu, kas saistīts ar Irānas valdībai sniegto atbalstu un kas atgādināts šī sprieduma 19. punktā, nav pārkāpusi *res judicata* spēku, kas piemīt 2015. gada 22. janvāra spriedumam *Bank Tejarat/Padome* (T-176/12, EU:T:2015:43).
- 78 Saistībā ar tiesiskās drošības principu ir jānorāda, ka prasītāja savā apelācijas sūdzībā nav norādījusi konkrētus argumentus, lai apgalvotu, ka ar šo principu šajā lietā tiek piešķirta plašāka aizsardzība nekā tā, kura personai vai vienībai, kas ir panākusi tās iekļaušanas to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, atcelšanu, izriet no *res judicata* spēka principa, saistībā ar tādu jaunu ierobežojošo pasākumu noteikšanu, kas ir balstīti uz citiem iekļaušanas sarakstā kritērijiem vai pamatojumu.
- 79 Runājot par efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principu – tas ir vispārējs tiesību princips, kurš šobrīd ir apstiprināts Hartas 47. pantā. Ar minēto pantu Savienības tiesībās tiek nodrošināta ar ECPAK 6. panta 1. punktu un 13. pantu piešķirtā aizsardzība (spriedums, 2017. gada 16. maijs, *Berlioz Investment Fund*, C-682/15, EU:C:2017:373, 54. punkts un tajā minētā judikatūra). Minētā 47. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, ir tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ievērojot nosacījumus, kuri paredzēti šajā pantā.
- 80 Efektīvas tiesību aizsardzības tiesā princips nevar liegt Padomei atkārtoti iekļaut personu vai vienību to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, balstoties uz citu pamatojumu, kas nav pamatojums, uz kuru bija balstīta šīs personas vai vienības sākotnējā iekļaušana sarakstā. Šī principa mērķis ir nodrošināt to, ka nelabvēlīgs akts var tikt apstrīdēts tiesā, nevis to, ka nevar tikt pieņemts jauns nelabvēlīgs akts, kas ir balstīts uz citu pamatojumu.

- 81 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, ja Savienības iestādes lēmums, kas ir prasības priekšmets, tiek atcelts, tas ir uzskatāms par tādu, kas nekad nav pastāvējis, un šī iestāde, kura vēlas pieņemt jaunu lēmumu, var veikt pilnīgu pārskatīšanu un norādīt citu pamatojumu, nevis to, uz kuru bija balstīts atceltais lēmums (pēc analogijas skat. spriedumu, 2003. gada 6. marts, *Interporc*/Komisija, C-41/00 P, EU:C:2003:125, 31. punkts).
- 82 Šādos apstākļos tāds prettiesiskums kā Vispārējās tiesas 2015. gada 22. janvāra spriedumā *Bank Tejarat* /Padome (T-176/12, EU:T:2015:43) konstatētais saistībā ar prasītājas pirmo iekļaušanu to personu un vienību sarakstā, kuru aktīvi tiek iesaldēti, nevar liegt Padomei pēc prasītājas situācijas pārskatīšanas noteikt jaunus ierobežojošos pasākumus, pamatojoties uz jau pastāvošajiem vai pieejamajiem faktu elementiem.
- 83 Ir jānorāda arī, ka tiesvedībā, kurā tika taisīts 2015. gada 22. janvāra spriedums *Bank Tejarat*/Padome (T-176/12, EU:T:2015:43), kurš ir kļuvis galīgs, prasītāja bija lūgusi un panākusi 2012. gadā noteikto ierobežojošo pasākumu atcelšanu, kuri tādējādi tika izslēgti no Savienības tiesību sistēmas, kā pārsūdzētā sprieduma 45. punktā ir konstatējusi Vispārējā tiesa. No tā izriet, ka prasītāja var atsaukties uz šo spriedumu, lai pamatotu prasību par zaudējumu atlīdzību, ko tā ir cēlusi Vispārējā tiesā un kas ir reģistrēta ar numuru T-37/17. Turklāt prasītājai ir iespēja, kuru tā ir arī izmantojusi, celt jaunu prasību Savienības tiesā, lai pārbaudītu lēmuma par atkārtotu iekļaušanu sarakstā tiesiskumu ar mērķi attiecīgā gadījumā atjaunot tās sākotnējo stāvokli, kā arī saņemt zaudējumu atlīdzību.
- 84 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa šajā lietā nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, atzīdama, ka apstrīdēto tiesību aktu pieņemšana nav uzskatāma par efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa pārkāpumu, kā tas izriet no pārsūdzētā sprieduma 47. punkta.
- 85 Turklāt prasītāja nav iesniegusi pierādījumu elementus, ar kuriem būtu iespējams pierādīt Hartas 41. pantā paredzētā labas pārvaldības principa pārkāpumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 8. maijs, N, C-604/12, EU:C:2014:302, 49. punkts, kā arī 2014. gada 17. jūlijs, YS u.c., C-141/12 un C-372/12, EU:C:2014:2081, 68. punkts). No minētā principa izrietošo ikvienas personas tiesību uz objektīvu, godīgu un pieņemamā termiņā veiktu jautājumu izskatīšanu Savienības iestādēs, nosakot individuālu pasākumu, kurš to nelabvēlīgi ietekmēs, mērķis nav nodrošināt, lai Padome nākotnē nenoteiktu jaunus ierobežojošus pasākumus, kas balstīti uz atšķirīgu pamatojumu.
- 86 Prasītāja arī nav iesniegusi pierādījumu elementus, ar kuriem varētu pierādīt, ka Padome ir nepareizi izmantojusi savas pilnvaras. Saskaņā ar Tiesas judikatūru tiesību aktā ir pieļauta pilnvaru nepareiza izmantošana tikai tad, ja, pamatojoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām norādēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, kuru sasniegšanai ir piešķirtas attiecīgās pilnvaras, vai tādēļ, lai apstākļos, kādi ir konkrētajā gadījumā, varētu izvairīties no Līgumos īpaši paredzētās procedūras piemērošanas (spriedums, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 135. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 144. punktā ir konstatējusi, ka prasītājas atkārtotās iekļaušanas strīdīgajos sarakstos mērķis bija Lēmuma 2010/413 un Regulas Nr. 267/2012 noteikumos izvirzīto mērķu īstenošana. Līdz ar to Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 146. punktā ir pamatoti noraidījusi pamatu par pilnvaru nepareizu izmantošanu un labas pārvaldības principa pārkāpumu.
- 87 Visbeidzot prasītāja apgalvo – tā kā principi un tiesības, ko tā ir izvirzījusi sava ceturrtā pamata atbalstam, nav tikuši ievēroti, ar tās atkārtoto iekļaušanu strīdīgajos sarakstos esot pārkāptas tās pamattiesības, it īpaši tās tiesības uz īpašumu, kā arī samērīguma princips. Tomēr no iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītājas norādītās tiesības un principi nav pārkāpti. Turklāt prasītāja nav paudusi kritiku par pārsūdzētā sprieduma 147.–165. punktu, kuros Vispārējā tiesa ir noraidījusi tās izvirzīto pamatu par to, ka Padomes lēmums par prasītājas atkārtotu iekļaušanu strīdīgajos sarakstos ir uzskatāms par tās pamattiesību, it īpaši tās tiesību uz īpašumu, un samērīguma principa pārkāpumu.

88 Ņemot vērā iepriekš minēto, ceturtais apelācijas sūdzības pamats, kā arī šī prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 89 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī paša reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 90 Tā kā Padome ir prasījusi piespriet prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā spriedums ir tai nelabvēlīgs, prasītājam jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Padomes tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) *Bank Tejarat* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Savienības Padomes tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]